

Veriseppä

Blodröd knäppare
Ampedus sanguineus

Uhanalaisuusluokka (IUCN): erittäin uhanalainen (EN)

Uhanalainen ja erityisesti suojeltava (LSA 521/2021)

Luonnehdinta

Veriseppä on suurin punasiipinen seppämme, pituudeltaan se on noin 13–17 mm. Peitinsiipien väri on kirkkaan sinoo-perinpunainen, pää ja etuselkä mustat. Karvoitus on pääosin mustaa. Etuselän tyvessä on selvä pitkittäisvako, joka ulottuu etuselän keskelle asti. Veriseppää muistuttavalla, lähes samankokoisella helosepällä (*Ampedus cinnabarinus*) vako on lyhyt. Lisäksi helosepällä karvoitus on peitinsiipien laidoilla ja etuselässä yleensä keltaista.

Elinympäristö ja levinneisyys

Veriseppä elää Suomessa pelkästään männyllä. Laji vaatii elinympäristökseen auringonpaisteessa olevaa mäntylahopuuta. Se suosii järeitä, vielä kovia, ruskolahoja kantoja ja maapuita. Laji esiintyy avoimilla paahteisilla mäntykan-kailla ja suosii metsäpaloalueita. Toukat ovat petoja ja syövät mm. samoissa kannoissa tai rungoissa eläviä sarvijäärien toukkia. Veriseppästä on vanhoja havaintoja laajalta alueelta eteläisestä Suomesta, viime vuosikymmeniltä havaintoja on vain muutamista paikoista.

Nykytila ja uhkatekijät

Veriseppä on taantunut, todennäköisesti runsaslahopuustoit-ten, avointen ja paahteisten elinympäristöjen, kuten metsä-paloalueiden vähenemisen takia. Hankoniemellä armeijan ampuma-alueella lajilla on elinvoimainen kanta. Sopivan, paahteisilla paikoilla olevan lahopuun väheneminen uhkaa lajia edelleen.

Hoitosuositukset

Etenkin järeät männyt ja mäntymaapuut säästetään veriseppän esiintymispaikalla ja sen läheisyydessä. Kulotettujen hakkuuaukeiden kannot ja kuolleet säästöpuut saattaisivat tarjota lajille sopivia elinympäristöjä, vielä lajista ei tosin ole havaintoja tällaisilta paikoilta.

Lähteet

Heliövaara, K., Mannerkoski, I., Muona, J., Siitonen, J. & Silfverberg, H. 2021. Hyppivät ja hohtavat. Suomen sepät, sepikät, rikkasepät ja jalo-kuoriaiset. Metsäkustannus. 343 s.

Kuva: Juha Tuomola, CC-BY-NC-4.0, [Laji.fi](https://laji.fi)